

Новаторські підходи до оцінки якості перекладу в Facebook

I. С. Бахов

Міжрегіональна Академія управління персоналом, г. Київ, Україна
Corresponding author. E-mail: bakhov@ukr.net

Paper received 14.08.18; Accepted for publication 20.08.18.

<https://doi.org/10.31174/SEND-Ph2018-176VI51-04>

Анотація. Дана праця присвячена новаторському підходу до оцінки якості перекладів із застосуванням соціальної мережі Facebook за участі активної спільноти користувачів, яка голосує за запропоновані переклади. Висвітлено підхід, який поєднує та кристалізує деякі з найкращих аспектів кількох попередніх пропозицій перекладознавства щодо оцінки, таких як підходи, основані на користувачеві, функціоналістські підходи або підходи, що спираються на корпуси. З'ясовано, що у свій час ці моделі зазнали сильної критики, оскільки в них явно не вказувалося, як їх можна професійно реалізувати. У даній праці робиться критичний огляд моделі залучення ресурсів Facebook, у світлі оцінки якості перекладів і описується, як механізми, запропоновані в теоретичних підходах, фактично реалізуються в моделі Facebook.

Ключові слова: переклад, соціальні мережі, Facebook, якість, корпус, локалізація.

За останні двадцять років виробництво цифрового контенту, такого як сайти, програми або відеоігри, експонентно виросло. Ця цифрова революція призвела до попиту на локалізацію цифрових текстів з їхнім перекладом на все більшу кількість мов [3]. Паралельно з розвитком цифрового суспільства у дев'яностих роках з'явилася нова галузь – так звана «галузь локалізації». Цей сектор розвивався, аби задовольнити все більш зростаючий глобальний попит на локалізовані продукти; він постійно змінюється та адаптується до нових технологічних викликів. Одним з останніх та найбільш вражаючих етапів цього розвитку є залучення ресурсів як для перекладу, так і для оцінки якості, у вигляді активної спільноти користувачів. Залучення ресурсів нещодавно привернуло увагу вчених-перекладознавців, але на сьогоднішній день оцінка якості за допомогою активної спільноти користувачів не обговорювалася в перекладознавстві (ПЗ). Даний етап розвитку може бути цікавим для вчених-перекладознавців, оскільки часто стверджується, що практики локалізації склалися без повного використання корпусу знань ПЗ. Оцінка якості все ще є дуже дискусійним питанням навіть усередині перекладознавства. Починаючи з ранніх обговорень підходів лінгвістичної еквівалентності [11] і закінчуючи функціоналістськими [12] або основаними на дискурсі пропозиціями [6], моделі оцінки перекладів міцно спираються на теоретичні основи вчених. Утім, є загальновизнаним, що складність та часозатратність цих моделей часто означають, що їх не було повністю реалізовано у професійних або дидактичних контекстах [18]. Останнім часом активізується революційний підхід на сайтах соціальних мереж: залучення ресурсів для оцінки якості у вигляді непрофесійної спільноти активних користувачів, яка голосує за запропоновані переклади.

Метою статті є вивчення того, що у Facebook перша модель, яка використовує підхід залучення ресурсів до оцінки якості перекладу, може додати до сучасних підходів перекладознавчих досліджень.

Дослідження цієї теми було почасти мотивовано тим, що вона суперечить найчастіше повторюваній аксіомі дисципліни, що лише оцінка перекладу, побудована навколо явно заданих перекладознавчих теоретичних моделей, може дати надійні та об'єктивні результати. Проте деякі вчені [17] вказали, що сучасні моделі оцінки розроблено спираючись на певні типи перекладу, і що тому багато їхніх базових принципів можуть не обов'язково застосовуватися до типів перекладу, відмінних від тих, для яких їх було розроблено. Це справедли-

во для веб-локалізації на сайтах соціальних мереж, і можна стверджувати, що саме тому існуючі моделі оцінки якості, можливо, є все ще нездатними гарантувати, що кінцеві продукти прийматимуться користувачами таких сайтів як неперекладені природні тексти мовою перекладу.

Розвиток новаторської моделі оцінки Facebook також, можливо, завдячує тому, що локалізація є порівняно новим видом діяльності, і тому «немає такого класичного набору канонічних критеріїв для оцінки локалізації» [18:257]. У цьому сенсі розвиток моделі залучення ресурсів явно відповідає більшій швидкості, з якою розвиваються практики галузі порівняно з дослідженнями ПЗ.

Оцінка якості є центральним питанням у перекладознавстві. Більшість досліджень зосереджуються на двох різних, але пов'язаних між собою точках зору оцінки: професійній та дидактичній. Останнім часом оцінка якості в локалізації привертає увагу все більшої кількості вчених [1; 7]. Ці дослідження вказують на потребу в подальших дослідженнях оцінки якості локалізації, оскільки той самий набір критеріїв не може одноманітно застосовуватися до всієї перекладацької діяльності.

Facebook почав реалізовувати модель залучення ресурсів для того, аби перекладати свій сайт, у 2007 році. Було помічено, що, завдяки новаторському та мінливому характеру цифрових жанрів, знання користувачами сайтів соціальних мереж могло бути якимось використаним для створення локалізованих сайтів, які відповідають очікуванням користувачів краще, ніж сайти, над якими працювали професійні перекладачі. Дійсно, у пошуковому дослідженні, про яке пише О'Хаган (2009) [13], повідомляється, що група користувачів виявилася кращою за професійних перекладачів при виконанні деяких завдань перекладу через обізнаність перших із внутрішньою будовою Facebook. Першою мовою, на яку було успішно перекладено Facebook, була іспанська, а пізніше цю стратегію було також застосовано для французької та німецької мов. Спочатку про додаток для перекладу із залученням ресурсів проінформували лише студентів-іноземців Стенфордського університету, але вже досить скоро про нього повідомляли блоги, присвячені технологіям, і звістка про нього швидко поширювалася. Перший сайт було перекладено за один тиждень, при цьому переклад на французьку було виконано за один день.

Застосований підхід може бути описаний як переклади із залученням ресурсів, за яких компанія або колектив просить користувачів перекласти певний контент, про-

дукуючи «переклади на прохання» [13]. Інший можливий непрофесійний підхід – це переклад фанів, за якого група користувачів організується, аби зробити контент доступним будь-якою бажаною мовою (мовами). Сюди можна було б віднести випадок із перекладом фанами субтитрів американських телесеріалів у Китаї [19]. Проте слід також зазначити, що підхід Facebook є гібридним, коли користувачі продукують переклади та голосують за них, у той час як професійних перекладачів наймають для контролю та вирішення можливих проблем із підтримуваними мовами. У цьому сенсі можна стверджувати, що ця гібридна модель призначена для витягу підсвідомої схеми очікування користувачів із одночасним збереженням професійного контролю за всім циклом. Тому, попри велику кількість новаторських компонентів, вона не може вважатися моделлю, що базується цілком на залученні ресурсів, як, наприклад, модель Вікіпедії. Загалом, модель працює на сегментному та мікротекстуальному рівнях, у той час як макротекстуальний рівень переважно контролюється експертами. Це дуже важливо згідно з думками, висловленими в літературі з перекладознавства, оскільки помилки або неадекватності на макротекстуальному рівні, такі як термінологічні непослідовності у тексті або на сайті, вважаються важливішими за помилки на мікротекстуальному рівні [12; 17]. Таким чином, потенційно серйозніші помилки або неадекватності контролюються експертами, а не перекладацькою спільнотою.

Процес перекладів та оцінки якості з залученням ресурсів на Facebook має такі типові стадії:

1. Перш за все, створюється додаток для новаторського перекладу, і програмісти витягають усі рядки, що можна перекласти, з англійської версії, такі як «завантажити фото», «увійти до системи» або «XX зараз є другом XX». Це постійний процес, оскільки Facebook продовжує додавати новий текстовий матеріал на свій сайт. Весь досвід організується навколо перекладацької спільноти, учасники якої можуть подивитися, скільки їхніх перекладів було опубліковано або за скільки було проголосовано – це зроблено, аби мотивувати їх. Аби брати участь у спільноті, вони мають бути членами Facebook і мають активно активувати та відкривати додаток для перекладу на сайті.

2. Перший власне перекладацький крок – це пропонування термінів глосарію Facebook та рядків тексту інтерфейсу, які перекладатимуться користувачами. Останнім надається легкий в користуванні додаток, коротке керівництво по стилю а форуму для обговорення, де вони можуть обговорювати терміни, проблеми перекладу і т. ін. У деяких випадках, як, наприклад, коли всі текстові рядки локалізуються, користувачам пропонуються контекст та можливість за допомогою анотації зазначити, що створило б проблему в мові перекладу – стаття або гаданий користувач, що переглядатиме переклад. Наприклад, сегмент «запам'ятати профіль» включає такий контекстуальний коментар як «можливість обрати мітку на формі контакту».

Прикладом випадку проблем із статтю в іспанській був би випадок перекладу рядка «X неодружений/на» (англ. X is single), оскільки прикметник неодружений/на (англ. single) мав би узгоджуватися із статтю особи, що дало б або чоловічий рід «soltero» або жіночий «soltera». На цій стадії за будь-який перекладений термін або рядок можуть одразу ж позитивно або негативно проголосувати інші користувачі, і цей підхід, як повідомляють

його розробники, гарантує, що кінцевими опублікованими перекладами є переклади найкращої якості. Тобто якість перекладу прямо пов'язана, принаймні в очах користувачів, із демократичною волею спільноти Facebook.

3. У наступній стадії за запропоновані переклади голосує активна спільнота користувачів. Для того, аби обмежити кількість можливих варіантів, зазвичай дається лише три переклади разом із сегментом оригіналу, хоча загальна кількість запропонованих перекладів указується. Поруч із ними виводяться стрілки вгору та вниз, що представляють два можливі варіанти, як це видно на Зображенні 3: переклад подобається чи не подобається. Можливості прокоментувати переклад немає, хоча на форумі можна обговорити будь-який запис, якщо користувачі вважатимуть це за потрібне. Ця стадія голосування, вірогідно, є першим кроком процесу оцінки якості, після якої відбудеться повна оцінка професійними перекладачами. На цій стадії користувачів також заохочують перевіряти не лише терміни глосарію або рядки, а й цілі сторінки або повідомлення, для того, аби гарантувати, що вони їх перекладено послідовно та правильно. Проте Facebook повідомив, що модель залучення ресурсів успішно працює із малими рядками тексту, але не з цілими абзацами або сторінками, такими як сторінки «Допомога» і т. п. Це проливає деяке світло на потенційні обмеження будь-якої моделі оцінки якості, що спирається на залучення ресурсів – вона зосереджується на мікротекстуальному або сегментному рівні, у той час як з макротекстуальними аспектами мають працювати професіонали.

4. На останній стадії група професійних перекладачів, найнятих Facebook, перевіряє та контролює всі переклади, переконуючись, що вони в цілому когерентні та послідовні. Це уможливило виправлення будь-яких потенційних недоліків – було вказано, що якість перекладів, здійснюваних фанами, є, як правило, нестабільною [4], навіть коли, як було зазначено раніше, гадана відсутність у фанів формальної перекладацької освіти може компенсуватися їхнім знанням жанру [13].

Додаток для перекладу має вісім опцій у своєму меню навігації: (1) Перекладати, (2) Голосувати, (3) Рецензувати, (4) Мої нагороди, (5) Мої переклади, (6) Преференції, (7) Панель управління, (8) Рейтингова таблиця, (9) Керівництво: стиль, глосарій, допомога. Із усіх можливих розділів одна опція включає настанови з перекладу (9), п'ять опцій (1, 2, 3, 5, 6) вимагають активної участі користувача, і дві інші (4, 8) зосереджуються на перекладацькій спільноті та на питаннях мотивації, таких як опція перегляду запропонованих перекладів, голосування за них, а також загального рейтингу перекладачів. Як тільки користувачі пропонують переклад сегменту або терміну глосарію, інші можуть прямо голосувати за ці пропозиції за допомогою опції схвалення/несхвалення. Опції 2 і 3, голосування й рецензування, прямо пов'язані з процесом оцінки якості.

Тепер, коли підхід Facebook до оцінки якості було коротко описано, в наступному розділі ми переходимо до перегляду моделі Facebook у світлі схожостей та розбіжностей із пропозиціями у ПЗ, починаючи з 1950-х років.

Делегування оцінки якості спільноті користувачів призводить до виникнення зовсім нового підходу – такого, який до цього ще не обговорювався у перекладознавстві. Утім, воно неявно визнає роль очікувань кінцевого

користувача або читача в оцінці якості – цю ідею було вперше впроваджено [11]. Загалом, у даній праці підтримується функціоналістський погляд, згідно з яким саме «функція/функції та ефект/и тексту в цілому мають розглядатися як ключові критерії для критики перекладу [12:166]. В моделі Facebook представлена фактична реалізація підходу, оснований на реакції читача, підтримуваного Ю. Найдою, і новаторський, вражаючий шлях до підсвідомого набору норм, умов та очікувань користувачів у цифрових жанрах, що швидко розвиваються.

Розвиток функціоналістських теоретичних підходів до перекладу у 1970-ті та 1980-ті роки був інструментальним, оскільки він зміщував увагу процесу оцінки з виділення певного типу еквівалентності з текстом оригіналу до мети або «skorpos» кожного перекладацького завдання [12]. Це викликало зміщення визначення якісного перекладу з такого, що є певною мірою еквівалентним тексту оригіналу, до такого, що має здатність досягти комунікативної мети, для якої його призначено. Це також упростило до основної течії ПЗ поняття «адекватності» в процесі оцінки. У цьому переключенні уваги ті, хто сприймає переклад, разом з їхнім соціокультурним контекстом відіграють суттєву роль. Рамки їхніх очікувань також стають суттєвими в ході процесів перекладу та оцінки.

Останньою пропозицією щодо оцінки, що має деякі паралелі з процесом оцінки Facebook, є підхід до оцінки якості, що спирається на корпуси текстів [2]. Протягом більш ніж двох десятиліть використання корпусів текстів у ході перекладу та оцінки широко пропагується, головним чином із спільноти ПЗ, як для дидактичних, так і для професійних практик [2]. Л. Боукер першою використала корпуси текстів для оцінки перекладу, оскільки в ході цього процесу «робляться судження про належне використання мови, і він не має спиратися на інтуїцію, уривчасті дані або маленькі вибірки [2: 346]. Щодо перекладу, дослідниця також указала, що «переклади, що спираються на корпуси текстів, мають вищу якість у тому, що стосується розуміння предметної області, правильного вибору термінів та ідіоматичних виразів» [2:631]. Крім того, дослідниця вказує, що кількісний підхід корпусів оцінки може бути кращим, ніж використання традиційних ресурсів, таких як словники, оскільки вони «не завжди значною мірою сприяють отриманню концептуальних та лінгвістичних знань, необхідних для об'єктивної оцінки перекладу» [2:346].

Електронний корпус можна визначити як великий, оснований на принципах набір текстів, які може читати машина, який було складено згідно зі специфічним набором критеріїв для того, аби він був репрезентативним щодо цільової популяції текстів. Серед різних типів корпусів [8] старанно побудований корпус оцінки складає джерело концептуальної та лінгвістичної інформації, яка може об'єктивно підтримати рішення та судження, пов'язані з оцінкою. На використанні корпусів при локалізації зосереджувалося дуже мало досліджень [15], і єдиною існуючою пропозицією щодо корпусу оцінки у ПЗ є пропозиція [2]. Цей корпус оцінки призначено для дидактичних завдань, і його було представлено як такий, що має допомагати оцінювачам робити оціночні судження. Він складається з чотирьох різних компонентів: порівнянного корпусу, якісного корпусу, кількісного корпусу та неналежного корпусу.

Перш за все, порівняльний корпус включає набори як перекладених, так і непереказаних текстів. Цей корпус

дозволяє нам виявляти закономірності в непереказаних текстах того ж самого жанру й типу тексту для того, аби продукувати переклади, які звучать природніше. Другим компонентом є якісний корпус, маленький відібраний вручну корпус, що складається з текстів, які було обрано перш за все за їхній концептуальний зміст. Наступним компонентом є кількісний корпус, велика колекція уважно відібраних текстів у тій же сфері, того ж жанру, типу тексту і т. п. Нарешті, дослідниця пропонує набір, який вона називає неналежним корпусом – цей корпус містить «неналежні» паралельні тексти, тобто тексти, які є дуже подібними до тексту оригіналу, але які включають інші веб-жанри та під-жанри. Поєднання великого обсягу даних у цих корпусах, вірогідно, «уможливило встановлення закономірностей у більш легкій спосіб, узагальнення і надання конкретних доказів для підтримки рішень» [2:353]. Слід зазначити, що поєднання корпусів, запропоноване Л.Боукер, є не підходом, що спирається на корпуси текстів, а підходом, за якого корпуси використовуються як допоміжний засіб, оскільки ці корпуси просто надають необхідну інформацію для підтримки суджень оцінювачів. Це використання корпусів при оцінці критикувалося головним чином через те, що пропозиція щодо оцінки не включає повного методу оцінки, а, скоріше, містить спосіб підтримки інтуїції оцінювача. Використання корпусів також зводиться до мікроконтексту, тобто воно орієнтоване головним чином на знайдення найчастіше вживаних лексичних або синтаксичних комбінацій, або сполучень та зв'язувань.

Основною послілкою, що лежить в основі використання великих комп'ютеризованих текстових корпусів при перекладі, є те, що це може допомогти продукувати переклади, що звучать природніше, а також мінімізація до певної міри ступеню «просвічування» тексту оригіналу [16], або, іншими словами, те, що це не дає лексичним, синтаксичним або прагматичним особливостям текстів оригіналу опинитися в перекладі. У певному сенсі корпуси дають перекладачам засіб для виявлення підтверджених «одиниць значення», тобто загальноприйнятних шляхів вираження певних значень та виконання певних функцій у релевантному різновиді типу тексту всередині мови перекладу. Це обумовлено тим, що велика сукупність текстів, що належать до одного й того самого типу й жанру тексту, які були природним чином породжені носіями будь-якої конкретної дискурсивної спільноти, репрезентує, до певної міри, підсвідомий набір очікуваних особливостей у будь-якому конкретному жанрі. Це спільне знання про певні жанри та типи текстів накопичується завдяки тому, що члени будь-якої дискурсивної спільноти неодноразово стикаються з цими жанрами та типами текстів. З когнітивної точки зору досвід стикання з будь-яким звичайним текстовим жанром керується «схемами» [14] або «фрагментами» [5]. Рамку можна визначити як мережу понять, пов'язаних таким чином, що одне поняття викликає всю систему. Це поняття підкреслює ідею про «структуру очікувань», або, іншими словами, про те, що кожен член дискурсивної спільноти організує знання на основі свого власного досвіду, а потім використовує ці знання для передбачення інтерпретацій, що стосуються нової інформації або досвіду.

Новаторський характер сайтів соціальних мереж означає, що більшість мов, у так званому «імпортваному жанрі», міжнародним користувачам все ж може не вистачати набору очікуваних особливостей, коли вони

взаємодіють із локалізованим сайтом соціальної мережі їхньою власною мовою. Вони можуть мати підсвідому схему (рамки) того, яким має бути сайт, що звучав би як найприродніше, а потім порівнювати її з тим, що вони хотіли б побачити на цих сайтах. Те ж саме можна сказати про перекладачів та оцінювачів, які намагаються створити найкращий із можливих локалізований сайт. Тому навіть коли один оцінювач або їх група може викоринити будь-які мовні або культурні помилки при локалізації, і відповідні сайти виглядатимуть лексично та синтаксично правильними, поєднання лексичних та синтаксичних елементів може не видатися цілком природним кінцевим користувачам. До певної міри причиною цього є те, що локалізований текст не показує сполучення та зв'язування, які користувачі налаштовані очікувати в певних комунікативних ситуаціях. Для того, аби підлаштувати перекладені тексти до особливостей, яких очікує розум користувача, одним із поточних підходів у ПЗ є звернення до порівнянних корпусів [2; 15]. Утім, складення корпусу подібних текстів, що природно відбувається в мові перекладу, є майже неможливим для жанрів, які щойно з'явилися, та імпортованих жанрів. Підхід Facebook до оцінки ліквідує цей розрив, оскільки він витягає з великої групи активних користувачів миттєвий знімок того, що, вірогідно, є більш «природним» або «адекватним» – поняття, пов'язане з їхніми лексичними та синтаксичними очікуваннями. Тому метою моделі Facebook, попри зовсім інший підхід, є виявлення того, що спільнота користувачів налаштована очікувати в цьому жанрі соціальних мереж.

Висновки. Видається, що підхід Facebook до оцінки якості розходиться з багатьма теоретичними принципами та рекомендаціями, сформульованими вченими-

перекладознавцями. Утім, у даній праці зазначаємо, модель Facebook ставить вченим-перекладознавцям такі питання: чи є теорія перекладу передумовою для оцінки якості перекладу – або ж професійна оцінка якості може й далі спиратися на інші методи для того, аби задовольнити «висловлені або такі, що маються на увазі, потреби», беручи до уваги часові та економічні обмеження [18]? Якщо метою локалізації є створення сайтів, які виглядають так, ніби «їх було створено всередині країни» [9:11], чи є продуктивним залучати великі кількості непрофесійних користувачів, які мають глибоке знання цифрового жанру, замість професійних перекладачів-оцінювачів, які ще можуть не мати необхідної «активної компетенції» у знанні певних новостворених умовностей жанру?

Цей випадок доводить, що вплив технологій не лише радикально змінить практику перекладу у способи, яких до цього ніколи ніхто собі не уявляв, а й також має потенціал змінити теоретизування щодо перекладів. За словами Д. Мундей (2008) [10], «Поява нових технологій трансформувала практику перекладу і зараз чинить вплив на дослідження та, як наслідок, на теоретизування щодо перекладу» (стор. 179). У даній праці показано, що цей вплив не обов'язково означає трансформацію в майбутньому теоретизування щодо перекладу. Навпаки, він може навіть дозволити перекладознавцям переглянути багато існуючих ідей та теоретизувань, які було забуто через важкість їхньої реалізації на той час. Сьогодні технології можуть дати нам можливість досліджувати оцінку якості в новаторські способи, і обсяг даних, які можуть зібрати компанії, що вдаються до залучення ресурсів, є безцінним ресурсом для майбутніх (перекладознавчих) досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bass, S. Quality in the real world. In K. Dunne (Ed.), *Perspectives on localization* 2006. pp. 69-84. Amsterdam: John Benjamins.
2. Bowker, L. A corpus-based approach to translation evaluation. *Meta*, 46 (2), pp. 345-363. 2001.
3. Cronin, M. *Translation and globalization*. London: Routledge. 2003.
4. Díaz-Cintas, J., & Muñoz Sánchez, P. Fansubs: Audiovisual translation in an amateur environment. *The Journal of Specialised Translation*, 6, pp. 37-52. 2006
5. Fillmore, C. J. Frame semantics and the nature of language. *Annals of the New York Academy of Sciences: Conference on the Origin and Development of Language and Speech*, 280, pp. 20-32. 1976.
6. House, J. *Translation quality assessment: A model revisited*. Tübingen: Gunter Narr. 1997.
7. Jiangbo, H., & T. Ying. Study of the translation errors in the light of the Skopostheorie. Samples from the websites of some tourist attractions in China. *Babel* 56 (1), 35-46. 2010.
8. Laviosa, S. *Corpus-based translation studies*. Amsterdam: Rodopi. 2002.
9. LISA. *Localisation Industry Primer*, 2nd Edition. Geneva: The Localisation Industry Standards Association (LISA). 2004.
10. Munday, J. *Introducing translation studies: Theories and applications*. 2nd edition. New York: Routledge. 2008
11. Nida, E., & Taber, C. *The theory and practice of translation*. Leiden: Brill. 1969.
12. Nord, C. *Translating as a purposeful activity. Functionalist approaches explained*. Manchester: St. Jerome. 1997.
13. O'Hagan, M. Manga, anime and video games: Globalizing Japanese cultural production. *Perspectives - Studies In Translatology* 14 (4), 243-247. 2006.
14. Rumelhart, D. E. Schemata: the building blocks of cognition. In R. J. Spiro, B. C. Bruce & W. E. Brewer (Eds.), *Theoretical issues in Reading Comprehension* (pp. 33-58). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. 1980.
15. Shreve, G. M. Corpus enhancement and localization. In K. Dunne (Ed.), *Perspectives on localization* (pp. 309-331). Amsterdam-Philadelphia: John Benjamins. 2006.
16. Teich, E. *Cross-linguistic variation in system and text: A methodology for the investigation of translations and comparable texts*. Berlin: Mouton de Gruyter. 2003.
17. Williams, M. *Translation quality assessment*. Ottawa: Ottawa University Press. 2003.
18. Wright, S. E. Language industry standards. In K. Dunne (Ed.), *Perspectives on localization* (pp. 241-278). Amsterdam-Philadelphia: John Benjamins. 2006.
19. Wu, X. *Recreation through translation: Examining China's online volunteer translators*. Paper presented at Translation and the Humanities Conference, University of Illinois, Urbana-Champaign, October 14-16, 2010.

Innovative approaches to assessing quality of translation on Facebook

I. S. Bakhov

Abstract. The article is devoted to the innovative approach to assessing the quality of translations using Facebook social network with the active community of users voting for the proposed translations. An approach is described that combines and crystallizes some of the best aspects of several previous evaluative translation suggestions, such as user-based approaches, functionalist approaches, or housing-based approaches. It has been found out that these models were strongly criticized previously, because they clearly did not specify how they can be professionally implemented. In this paper, a critical review of the model for attracting Facebook resources is made in the light of the quality of translations and describes how the mechanisms proposed in the theoretical approaches are actually implemented in the Facebook model.

Keywords: translation, social networks, Facebook, quality, body, localization.